

AYÇİÇEĞİ CANAVAROTUNA "OROBANCHE CUMANA" KARŞI ALLYL ALKOL TERKİPLİ "SHELL A-A WEED KILLER" İLÂCI İLE ÖN MÜCADELE DENEMELERİ.

İbrahim KEPSUTLU

Kula tütün deneme istasyonununda, tütün canavarotuna karşı kullanılan Shell A-A weed seed Killer ilâcından müsbet sonuçlar alınmış olduğundan (Span, 1958), bizde bu denemelerin ayçiçeği canavarotuna karşı tatbikini düşündük. Bilhassa Trakya bölgesinde ayçiçeği ziraatini adeta imkânsız hale sokan ayçiçeği canavarotuna karşı Shell A-A weed seed Killer ilâcile kimyevi mücadeleyi 1959 mahsul yılında Bornova Zirai Mücadele Enstitüsü ele aldı.

Materyal ve Metod:

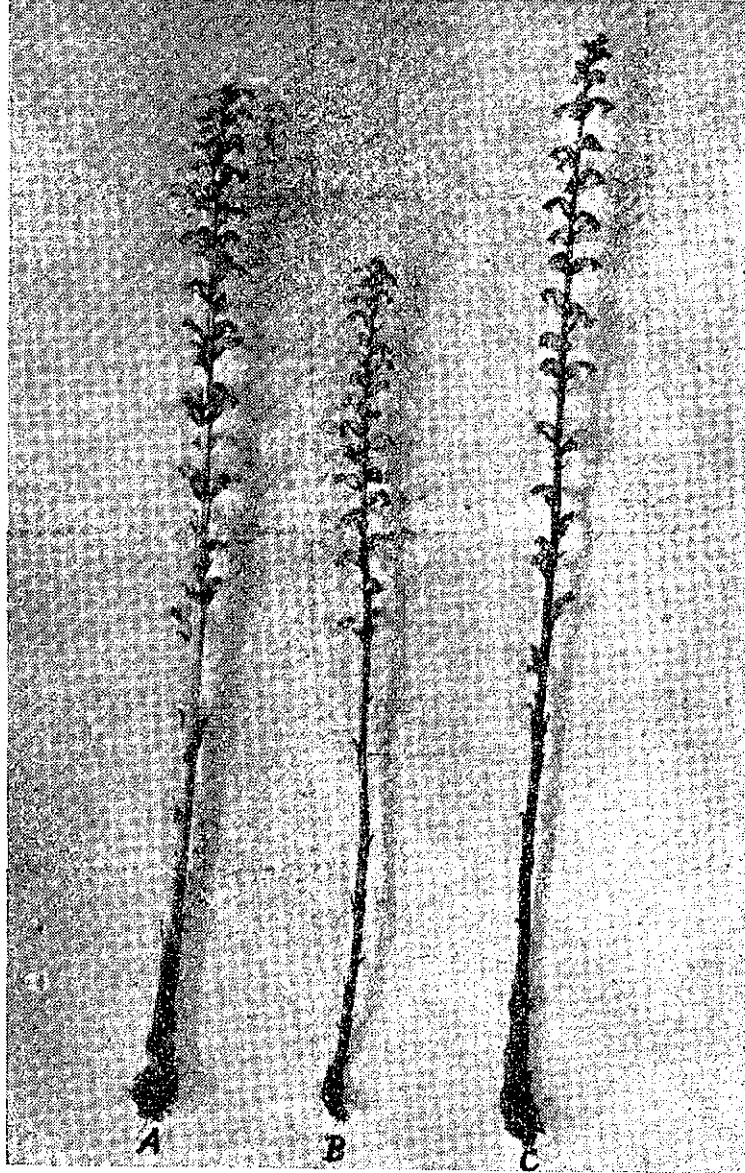
- 1 — Ayçiçeği canavarotu tohumunu Sakarya Zirai Mücadele Enstitüsünden,
- 2 — "Shell A-A weed seed killer" ilâcı İstanbul Shell firmasından,
- 3 — Ayçiçeği tohumu müessese anbarından temin edildi.

8.5.1959 günü müessesenin deneme bahçesinde 1/4 dekar kadar büyüklükte bir parselde, ıslatılmış olan ayçiçeği tohumları canavarotu tohumlarına bulaştırılarak kazıkla ekildi.

Gerek ilâcın bidondan çıkarılmasında ve gerekse hazırlanmasında çalışan elemanların teneffüs organlarında ve ilâcın temas ettiği cilt kısımlarında müziç bir yanma meydana geldi. Ekimden tam bir ay sonra 8.6.1959 günü canavarotları ayçiçeklerinin kök boğazlarında toprak sathında görünmeye başladılar. 22.6.1959 günü iyice toprak yüzüne çıkmış ve bir taraftan da çiçeklenmeye başlamış olan canavarotlarına, Kula'da tütünlerdeki canavarotlarına

"Orobancheramosa" karşı 100 litre suya 220 Cm küp hesabı ile tatbik edilmiş olan ilaç 5 cm küp fazlasıyla yani 100 litre su için 225 cm. küp shell A-A weed seed killer kullanıldı. Bu dozda adi sırt pülverizatörü içinde hazırlanan mahlül ayçiçeklerinin kök boğazlarındaki canavarotlarını ıslatacak ve kök boğazı civarındaki toprak yüzünü tamamen nemlendirecek şekilde püskürtüldü.

Bir gün sonra yapılan müşahedede canavarotu çiçeklerinin buruşmağa başladıkları ve kendilerinin esmerleştikleri görüldü (Resim: 1, a).

Resim: 1

İki gün sonraki müşahedede çiçeklerin kararmaya başladıkları ve bazı canavar otlarının toprak yüzüne devrilmiş oldukları görüldü (Resim: 1 b).

İlaçlamadan 7 gün sonra yapılan müşahedede, siyahlaşan canavarotlarının tamamen kurdukları, ayçiçeklerinin ise normal neşvünemaya devam ettikleri müşahede olundu (Resim: 1 c).

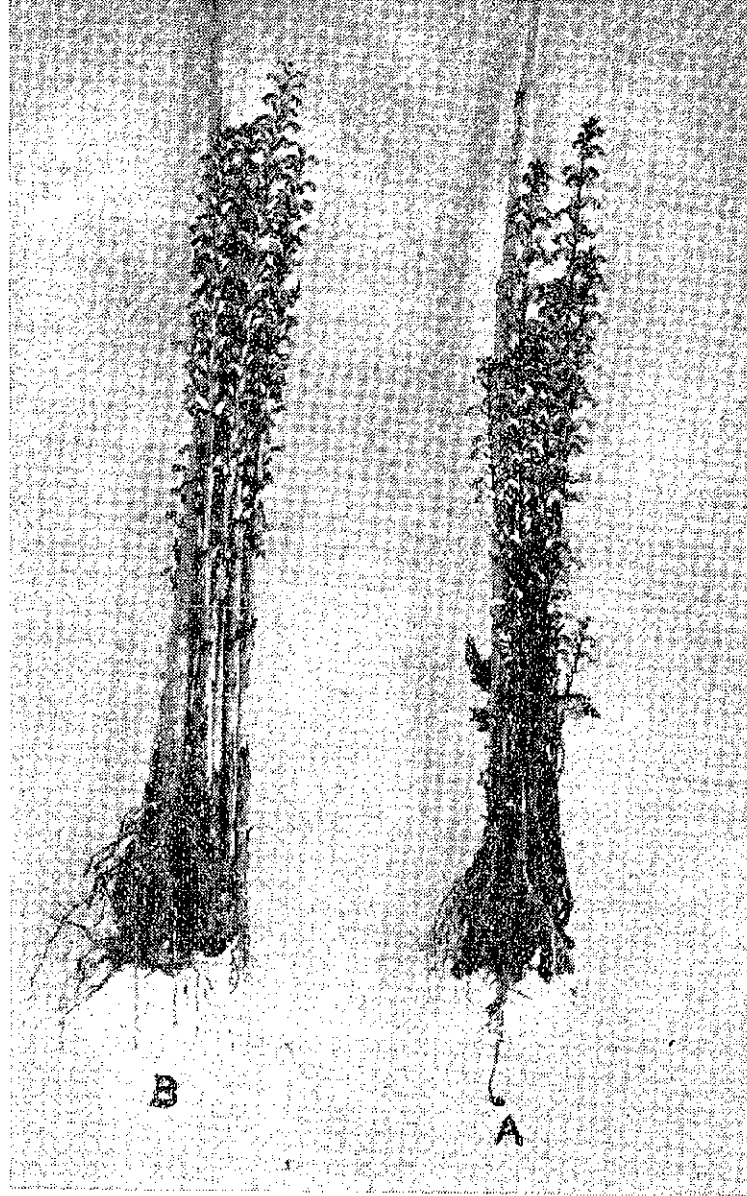

Resim: 2

Resim: 3

İlâçlamadan 38 gün sonra yapılan müşahedede, ilâçlamadan sonra çıkan canavarotlarının da 4-5 günlük süratli bir neşvünemayı müteakip evvelkiler gibi kurudukları görüldü. Bu hal ilâcın henüz toprak yüzüne çıkmamış olan canavarotlarına da müessir olduğunu göstermektedir (Resim: 2 ve Resim: 3). Resim: 4 de ayçiçeği köklerinde ilâçlanmış kurumuş (a) ve ilâçlanmadığı için sağlam kalmış canavarotları (b) görülmektedir.

Resim: 4

Netice:

1 — Kula'da tütün canavarotuna karşı çok iyi neticeler vermiş olan "Shell A-A weed seed killer" ilâcının ayçiçeği canavarotuna'da müessir olduğu yapılan ön denemede görülmüştür.

2 — Shell A-A weed seed killer ilâcı ayçiçekleri için zararsızdır.

3 — İlâcın tatbikata intikali 1960 yılında Bornova Zirai Mücadele Enstitüsü bahçesinde geniş mikyasta yapılacak denemeyi müteakip düşünülebilir.

4 — Hazırlama esnasında ilâcın buharlarının teneffüs organlarına, ilâcın temas halinde cilde yapacağı yakıcı tesirlerden korunma zarureti vardır.

Zusammen fassung:

Vorversuche zur Bekämpfung des Sonnenblumenwürgers (*Orobancha cumana*) mit Shell A—A weed seed killer.

Der Sonnenblumenwürger (*Orobancha cumana*) ist ein sehr wichtiger Schmarotzer in der Türkei, besonders in Thrazien.

Im Jahre 1959 haben wir als Vorversuche Shell A—A Weed seed killer gegen Sonnenblumenwürger in der junge Stadium verwendet.

Die Samenbildung der Sonnenblumenwürger war gehemmt. Dagegen waren die Sonnenblumen ganz gesund geblieben. Das Resultat war befriedigend.

Literatür:

Span, 1958. Shell Public Health and Agricultural News, No. 2.